



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

251. An privilegia Mendicantium revocentur per Pullam Cœnæ Domini? Ex  
p. 3. t. 2. r. 10.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

R E S O L . C C L I .

An priuilegia Mendicantium reuocentur per Bullam Cœna Domini : Ex p. 3. tr. 2. Ref. 10.

§. 1. A Ffirmatiue respondet Péregrinus in schola ad nostra priuilegia, part. 2. iii. Bull. Cœna. Ratio potest esse, quia in publicatione dictæ Bullæ, quæ fit singulis annis, derogatur expresa Mendicantium priuilegiis. Quod si dicas non esse verisimile, quod Pontifices, qui dictæ priuilegia concesserunt, ea voluerint statim reuocare, nam hec vili esset, vel voluisse illudere, vel decipere. Respondet, quod dictæ priuilegia valuerunt tantum durante vita dictorum Pontificum, qui presumendi sunt in publicano. ne dictæ Bullæ semper voluisse exciperre eos, quibus priuilegia concesserunt.

2. At his non obstantibus Sousa in Bulla Cœna cap. 2. disp. 10. n. 7. cunct. 3. Peirinus in priu. Minimorum, tom. 1. conf. 4. Sixti IV. §. 5. n. 10. &c. seq. Villalobos in sum. tom. 1. tract. 9. diffic. 61. n. 5. Bullam Cœna tenet non reuocare Regularium priuilegia, quia ut alii dicunt est in clausula Bullæ Cœna, non prohibetur absoluere absoluere ratione priuilegiorum, sed contra protextu, unde afferit Villalobos ubi supr. [A las palabras de la Bula se responde que aqui no se reuocan los priuilegios, si no absoluere eorum protexu y por esto no se excluye lo que se haze con legitima facultad; porque la palabra (protexu) es velamen quo moueri se quis ad aliquid agendum simular, como dice Sousa, y declarando Gonzales in Reg. 8. Canalar. gloss. 57. m. 2. est la palabra, dice Dictio sub protexu idem significat, quod sub velamine, vel colore aliquo cuius rei, quæ non est, vel iam definit esse, seu falso est. Lo qual se prouua per el derecho en l. sub protexu 1. & 2. C. de trav. fact. de manera que solo es color para hazer uno lo que quiere, y assi no comprehendida esto, y queda libre el priuilegio de los Religiosos.] Vnde ex his patet responsio ad argumentum contra ria sententia. Dico enim, ut supra dictum est, Bullam Cœna non prohibere absoluere priuilegia Mendicantium, sed absoluitionem eorum protexu. protexus autem non excludit illud, quod efficaciter legitima facultate interueniente, sed illud quod sub aliquo velamine exercetur. Sed hoc non accidit in casu nostro, ergo, &c.

3. Sed post haec scripta inueni hanc sententiam, prater citatos DD. docere etiam Laurentium de Portel in addit. ad dub. Regul. ver. Abb. num. 10. vbi prater rationes adductas hanc addit. Quia Bulla Cœna nonobstante sua rigorosa reuocatione, non tollit, quomodo valeant priuilegia Bullæ Cruciate ad absoluendum a caibis Bullæ Cœna, exceptis illis, quæ exprimitur in Bulla Cruciate. Ergo cum priuilegia concessa Religiosis non sint minoris valoris, quam priuilegia Cruciate, cum Cruciate non tollit priuilegia Religiorum, iuxta communem sententiam, lequit priuilegia Religiorum in fato conscientiae non tolli per reuocationem generalen Bullæ Cœna, quoad casus in illa contentos, si fini occulti, excepta hæreti; & proinde poterunt absoluere subditos ab illis, si sint occulti, excepta hæreti. Ita Portel. Vide etiam circa praefentem questionem Summa de Relig. tom. 4. tract. 1. lib. 2. cap. 2. 1. Sed prima opinio est omnino tenenda, & ita tenent ex nostris viis doctrinam, & amicissimi, P.D. Thomas de Afflieto, & P.D. Zacharias Paqualius, quibus adde Zanardum in die rect. Theol. p. 1. de Sacri pan. cap. 24. §. 8.

RESOL.

eo quod transgrediantur decretum Urbani VIII. derogans viæ vocis oracula; siquidem talis concessio propriæ iam non est viua vocis oracula. Idem potest affirmari de ipso Pio V. quia similiter iste Pontifex viæ vocis oracula in suis constitutionibus innovauit cum clausula, aësi eorum tenores de verbo ad verbum, &c. hoc est dg cerq scientia; quæ clausula cum habeat vim nouæ concessionis, illa oracula iam non amplius oracula sunt, sed concessions per breue. Idem dicendum de Clemente VIII. creto 1592. 30. Iau Hucusque Soria.

9. Et hæc sunt placita Doctorum in favorem negatiue sententia, quos tamen pater Hurtadus ubi suprà, præter Straciam non viderat, licet ipse dicat apud se habere libros, & quia Sapientissimus vir virget me debuisse iudicium meum ponere, dico me declarasse in par. 10 adhærendo, ut nunc adhæreo opinioni affirmatiæ, afferenti oracula viuae vocis hodie per Bullam Urbani esse omnino sublata. Felix, qui faciunt aliena pericula cautum. Probatur nostra opinio. Nam oracula viuae vocis, quamuis per Bullas confirmantur, & innovantur, aut etiam denudantur, adhuc manent oracula viuae vocis, ergo manent subiecta huic reuocationi. Antecedens ostendit, quia per confirmationem, aut innovationem non mutatur natura, vel conditio rei; alioquin non esset eius confirmatio, vel innovation, sed noua prædictio rei diversæ. Manet igitur oracula confirmatum, id est magis firmatum, & roboretur in suam oraculi natura, non autem illam exuit, aut mutat in naturam, & denominationem priuilegij. Bullata: ac si binde sub reuocatione comprehendit. Confirmatur, nam bullæ reuocantes oracula viuae vocis, reuocantur etiam per clausulas. Non obstantibus, &c. constitutionibus omnibus, & litteris Apostolicis, quæ tali reuocationi possint obstat: Nec appetat que aliae possint obstat, nisi tales confirmationes oracularorum viæ vocis.

\* Alibi, vi in Rocafull. & alias à me \* alibi adductos, Patrem Bordorum in conf. Regul. tom. 2. refal. 3. 1. n. 4. & Baldellum tom. 2. lib. 3. diff. 34. n. 16. quibus omnibus adde Portel se retractantem in respon. tom. 2. c. 110. seu ultimo. Et quidem nostram sententiam esse communem fatentur ipsimet Aduersarij, vt Soria loco citato, & approbari ab omnibus Tribunalibus Vrbis Romæ non dubito, vt à sacra Rota, sacra Pœnitentiaria, & à sacris Eminentissimorum Cardinalium Congregacionibus, nisi velimus asserere Bullam felicis Memoriae Urbani VIII. frustra emanatam fuisse, ac pro nihil deservire. Sed hæc dicere est absurdum, ergo &c. & quidem si opinio contraria esset vera, cum Gregorius XV. die 16. Octobris 1621. non solum motu proprio, & ex certa scientia confirmasset omnia priuilegia nostræ Religionis Clericorum Regularium, sed etiam omnia innovasset his verbis, & singula priuilegia innovamus, ac de novo etiam concedimus, sequeretur inquam, nunc viuae vocis oracula concessa ante Gregorium XV. habere ius, & vim, ut concessa per nouas Constitutiones Summorum Pontificum confirmantes omnia hæc priuilegia. Ergo nullo modo remanent reuocata per Confirmationum Urbana. Sed vt diximus nostra sententia si perius addita non est deferenda, quam etiam nouissime tuerit amicissimus, & nunquam satis laudatus Pater Antonius Escobar, & Mendoza in Theol. Moral. tom. 1. lib. 6. sect. 2. cap. 13. prob. 16. num. 144. & cap. 16. prob. 3. n. 195. vbi non solum docte, sed prudenter casum petrat.